

коментарі до Фоми Аквінського, французький переклад Корану (1734 р.) тощо. Грецькі та римські класики представлені творами Арістотеля, Вергілія, Геродота, Горація, Демосфена, Светонія, Сенеки, Ціцерона та інших. Третій розділ – «політичні письменники» – включав «Універсальну історію» Боссуета (1681 р.) та роботи Пуффендорфа (1715 р.). Із четвертого («Історія і філософія») та п'ятого («Світські автори») розділів картки не збереглися. Однак відомо, що П. Орлик мав твори одного з найкращих ораторів XVII ст. єпископа Флешіє – всі його промови над могилами видатних осіб за 1672–1690 рр.

Гетьмана також цікавили історія християнської церкви та її поділу на католицьку і православну, історичні взаємини між світською владою та церквою. Шостий розділ бібліотеки – книги про Україну і Польщу. Тут були спогади П. Шевальє про козаків (1668 р.), записки М. Кромера (1589 р.), хроніка Й. Длугоша (1712 р.), книги Ф. Фінкса (С. Минзіхта) (1666 р.), Х. Гарткноха (1678 р.), історія Польщі Массцета (1733 р.) та ін. В останньому розділі містилися газети і часописи, картки на які в описі не збереглися [1, с. 23].

Кількість приватних бібліотек у бароковий період історії та культури України постійно зростала і вони ставали тематично різноманітнішими. Аналіз складу приватних книжкових зібрань дає можливість встановлювати характер освіченості власників, коло їхні інтересів, рівень наукових знань, особисті уподобання, а також масштаби розповсюдження видань і рукописів.

Література

1. Лісова І. В. Приватна бібліотека в українській культурі (XI–XVIII ст.) / І. В. Лісова // Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку : зб. наук. пр. : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. – 2011. – Вип. 17, Т. 2. – С. 20–25.

2. Сєдих В. В. Приватні бібліотеки «золотого віку» української культури (друга половина XVII – остання чверть XVIII ст.) / В. В. Сєдих, М. Г. Войнова // Регіональні проблеми розвитку українознавства Східної України : матеріали наук.-практ. конф., м. Харків, 10 вер. 2003 р. – Харків, 2003. – С. 67–78.

3. Соколов В. Книжкові зібрання козацької старшини наприкінці XVII–XVIII століття / В. Соколов // Вісник Книжкової палати. – 2014. – № 1. – С. 1–6.

Lukhanina I.

THE ROLE OF PRIVATE BOOKMARKS IN UKRAINIAN BAROQUE CULTURE

The report examines the preconditions for the emergence and spread of personal libraries in the era of the Ukrainian Baroque, the identity of the owners, the thematic and linguistic composition of the funds.

УДК 027.7(477)(043)

Міліціна Л. В.

/Україна/

БІБЛІОТЕКА ВНЗ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА XXI СТОЛІТТЯ: ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ

В наш час п'ятий і колись останній фактор виробництва інформації відіграє все більш домінуючу роль, ставши важливою рушійною силою розвитку суспільства.

Університет та бібліотека у своїй єдності сприймають цю тенденцію та інтегрують її у процес виховання та навчання студентів. Майбутні менеджери, викладачі, журналісти тощо, а також просто батьки зазнають величезного впливу соціально-комунікативних структур та впливаються до сучасного суспільного життя на оновлених засадах.

Значення бібліотеки при цьому важко переоцінити. Як зазначає Ільганаєва В.О.: «Бібліотека є класичним прикладом розвитку соціально-комунікаційної діяльності, що пройшла

етапи трансформації на основі змін функціонального, технологічного, організаційного та субстанціонального складових елементів комунікаційного процесу. Ці етапи представлені в послідовності розгортання комунікаційної діяльності в суспільстві через: документалізацію (процеси номінації, атрибуції, реєстрації, фіксації інформації, її генерування, зібрання, збереження, розповсюдження); актуалізацію (забезпечення доступу, розроблення засобів і стратегій пошуку, конвертації форм, представлення інформації, трансляції по каналах із використанням засобів поширення, структуризація предметно-об'єктних полів інформації); візуалізацію створення, представлення різного рівня та функціонально-змістовного наповнення зразків реальності» [5, с. 20]. Бібліотека вищого навчального закладу відповідає розвитку суспільних відносин. Соціальні, природничі та технічні науки, як відображення картини сучасного світу, формують характер діяльності університету та бібліотеки, але залишають певну свободу в засобах використання інформації, її обробці та розповсюдженні по комунікаційних каналах, у тому числі і в сфері обслуговування.

Інформатизаційна еволюція бібліотеки університету створила нову парадигму, що на початку XXI століття відображає її роль інтелектуального центру та дзеркала культурного розвитку комунікаційного суспільства сьогодення. Не випускаючи з фокусу організацію внутрішньо-бібліотечної роботи, бібліотека ВНЗ, як частина бібліотечної системи, має звертати більш уваги на оптимізацію ефективної співпраці з користувачами, викладачами і партнерами університету та активніше включатися в інтеграційні процеси освітнього простору.

В умовах сталого розвитку інформаційного суспільства не можна обійти увагою створення електронних бібліотек. Надаючи через таку мережу доступ до світових знань, бібліотекар стає інформаційним консультантом, координатором та адміністратором інформаційних ресурсів. Користування такими ресурсами дає можливість організовувати онлайн-семінари, та конференції, що дозволяє вишам швидко обмінюватись актуальною інформацією та досвідом [2].

Сучасну бібліотеку ВНЗ важко уявити без використання мультимедійних технологій (ММТ). Їх ефективність визначає подальший розвиток бібліотечної галузі. ММТ являють собою результат постійного пошуку нових форм роботи з користувачами.

За допомогою мультимедія інтегруються різні канали комунікації. Графіка, звук та анімація, як елементи сучасної медіатеки відкривають перед бібліотеками вищих навчальних закладів якісно нові можливості. Перетворення університетської бібліотеки на медіатеку дозволяє поглянути на навчання та наукову діяльність під іншим кутом. За допомогою нових мультимедійних продуктів (поцифровані видання, динамічна бібліографічна та краєзнавча інформація, інтерактивні послуги, аудіовізуальні матеріали) трансформується та стає простішим сам процес засвоєння знань. Свої мультимедійні продукти співробітники бібліотек розміщують на власних сайтах та у тематичних розділах сторонніх ресурсів. Таке інтерактивне соціально-комунікаційне середовище стає важливим фактором популяризації бібліотеки як нової моделі, що об'єднує різні види інформації. Л.В. Кислюк вважає, що «ММТ поєднують пізнавальну, наукову, культурологічну, антропологічну, навігаційну та комунікаційну функції, що розширює та розвиває комунікаційну функцію бібліотеки» [3].

Таким чином, мультимедія дозволяє здійснювати навчальну та наукову діяльність більш об'ємними образно-інтуїтивними засобами у порівнянні з традиційним читанням. Обслуговування нового рівня дозволяє посилити аналітичну діяльність користувачів на основі більш глибокого розуміння досліджуваного матеріалу.

Ці нововведення мають на меті формування сучасного іміджу бібліотеки ВНЗ в Україні, популяризацію новітніх бібліотечних послуг та продуктів, інтеграцію вітчизняних бібліотек до світових культурно-інформаційних процесів. Для цього потрібно раціонально організувати користувачам вільний доступ до цифрових матеріалів. Такий доступ надається в мультимедійних читальних залах та центрах, де адаптовані наукові статті, автореферати дисертацій та дисертації, навчальні матеріали, книги чи розділи книг, студентські роботи, матеріали конференцій, аудіо-, фото- та відеоматеріали, наукові звіти можуть бути представлені

самостійно та як частини репозитаріїв (електронних архівів для тривалого зберігання та накопичення результатів наукових досліджень).

Сучасні медіатеки відіграють важливу роль у формуванні інформаційної культури студентів. Також її можна розглядати як інструмент для підвищення фахового рівня викладацького складу і невід'ємну складову у творчому пошуку всіх, хто активно займається науково-дослідницькою діяльністю. Більша увага до цифрового формату спрощує пошук та аналіз інформації, дає змогу користувачам знайомитися з раніше недоступними друкованими працями та новими видами джерел. Таке поняття як «режим доступу» вже стало традиційним в науково-довідникових апаратах та нікого не дивує. Посилання на матеріали, розміщені на Інтернет-ресурсах стає все більш популярним у навчально-методичній діяльності.

В умовах сталого розвитку суспільства сучасні комунікаційні моделі набувають більш відкритої та зручної для користувачів форми, діяльність бібліотек ВНЗ здійснюється на інноваційних засадах задля постійного покращення якості вищої освіти в Україні. Запозичення вітчизняними університетськими бібліотеками передового досвіду комфортної співпраці бібліотекарів та читачів передбачає неминуче вливання України до загальносвітових процесів у навчанні та науці. В цих умовах зростає престиж сучасної вищої школи, а бібліотека позиціонується як всебічно розвинений інформаційний і культурний центр, що накопичує та систематизує знання, веде й активно підтримує дослідницьку діяльність, каталізує контактний та дистанційний обмін досвідом, бере участь у глобальній медіатизації галузі, створює та розповсюджує власні інформаційні продукти. Зазначені пріоритетні напрями залишатимуться актуальними ще довгий час, проте, чим краще буде державне фінансування, тим раніше українська бібліотечна система наблизиться до високих світових стандартів.

Література

1. Грабар Н. Мультимедійні технології та їхній вплив на комунікацію в освіті [Електронний ресурс] : / Н. Грабар // Вісник Книжкової палати. – 2012. – № 6. – С. 20–22. – Режим доступу :

http://www.irbisnbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/vkp_2012_6_7.pdf

2. Кисіль М. В. Стратегія державної політики інформатизації вищої освіти [Електронний ресурс] : Режим доступу :

http://www.irbisnbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/hak_2012_38_15.pdf

3. Кислюк Л. В. Мультимедійні технології як фактор організаційно-технологічних змін бібліотек вищої школи [Електронний ресурс] : Режим доступу :

http://eadnurt.diit.edu.ua/bitstream/123456789/1772/1/015_kicluk.pdf

4. Колесникова Т. О. Комунікаційні моделі діяльності бібліотек ВНЗ в умовах інформатизації : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук : спец. 27.00.03 "книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство" [Електронний ресурс] : / Т. О. Колесникова ; Харківській державній академії – Харків, 2012. – 27 с. – Режим доступу :

http://eadnurt.diit.edu.ua/bitstream/123456789/1849/1/aref_Kolesnikova.pdf

5. Університетська бібліотека: нова сфера інформаційної взаємодії : монографія [Електронний ресурс] : / за ред. В. О. Ільганаєвої, Т. О. Колесникової; Дніпропетр. нац. ун-т залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна. – Дніпропетровськ, 2016. – 202 с. – Режим доступу :

http://eadnurt.diit.edu.ua/bitstream/123456789/4720/1/Monogr_PgKoles.pdf

6. Шелестова А. М. Характеристика сучасного інтегрованого інформаційно-комунікаційного простору вищого навчального закладу / А. М. Шелестова // Вісн. Харк. держ. акад. культури : зб. наук. пр. / Харк. держ. акад. культури ; відп. ред. В. М. Шейко. – Харків : ХДАК, 2013. – Вип. 39. – С. 235–242. – Режим доступу:
http://www.irbisnbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/hak_2013_39_31.pdf

**LIBRARY OF HIGH SCHOOL
IN CONDITIONS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF XXI CENTURY SOCIETY:
PRIORITY DIRECTIONS OF DEVELOPMENT**

The paper presents the consideration of development of university libraries in the 21st century, the role of information and mediatization library branch library and a place in today's information-cultural space

УДК 025:659.1(043)

Назар'єва С. В.
/Україна/

**СУТНІСТЬ СТРАТЕГІЙ
СТАЛОГО РОЗВИТКУ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БІБЛІОТЕК**

Управління бібліотекою як соціально-економічною системою здійснюється з позицій соціально-етичного маркетингу. Маркетингова діяльність бібліотеки заснована на принципі створення продуктів та послуг, що користуються попитом у користувачів. З розвитком технічного прогресу та інформаційних технологій користувачі бібліотеки значно менше користуються фізичними ресурсами. Це вимагає від бібліотек змін у формах та змісті інформаційно-бібліотечної роботи, а також цілей, місії та стратегічних перспектив розвитку.

Ціллю стратегії розвитку сучасної бібліотеки є досягнення у збільшенні показників комерційної та некомерційної діяльності, поліпшенні іміджу та розвитку соціальної сфери. Стимулювання інноваційного розвитку бібліотек призводить до автоматизації технологічних процесів, інформатизації бібліотек та інтелектуалізації бібліотечної професії. Універсальний характер менеджменту невеликих бібліотек призводить до того, що функції маркетологів виконує керівник. Це підвищує рівень вимог до його освіти, кваліфікації та універсальності знань [1, с.46]. З іншого боку, у бібліотеках збільшується кількість співробітників, які мають відповідні професійні знання та технічні навички за рахунок ефективної професійної комунікації та самоосвіти.

Впровадження сучасних маркетингових та інформаційних технологій у діяльність бібліотеки сформувала потребу у використанні системи інструментів маркетингових інтернет-комунікацій. Інтернет-маркетинг є основою сучасної та ефективної системи управління бібліотекою. Розширення доступу до інформаційно-комунікаційних технологій та загального і недорогого доступу до мережі Інтернет – одна з стратегічних цілей розвитку бібліотек. Впроваджуючи інтернет-маркетинг, бібліотека забезпечує перехід до раціональних моделей споживання бібліотечних послуг, підтримує громадян, розширює можливості їх комунікації, надає спілкуванню інтерактивний характер.

Створення інформації, можливості її просунення та використання – одна з умов сталого розвитку суспільства. Бібліотека надає інформацію – ресурс, що постійно змінюється та відновлюється та стає ресурсом інтелектуального розвитку цивілізації. Наукова бібліотека як структурний підрозділ внз завдяки використанню інтернет-технологій забезпечує можливість навчатися цілодобово та протягом усього життя. Бібліотека забезпечує відкритий доступ до знань для всіх категорій користувачів: з урахуванням гендерної рівності, соціально незахищених категорій користувачів, осіб з особливими потребами, представників корінних народів. Це підвищує соціальний статус бібліотек як найбільш демократичного джерела до знань людства.

Генерування інформації як загальнолюдського надбання, поширення знань про вже здійснені людством помилки і засоби знаходження нових нетривіальних і безпечних рішень є соціальною місією сучасних бібліотек [2, с.15]. Бібліотеки приймають активну участь у рекламних кампаніях пов'язаних з захистом екології, допомогою інвалідам, літнім людям чи

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА КУЛЬТУРОЛОГІЇ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

**«ІНФОРМАЦІЯ ТА КУЛЬТУРА
В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЛЮДСТВА»**

Збірник матеріалів
Міжнародної Інтернет-конференції

15 листопада 2017 року

Маріуполь 2018

УДК 316.7(063)

Редакційна колегія:

Г. І. Батичко, кандидат наук з мистецтвознавства, доцент (голова),
Ю. М. Нікольченко, доцент; С. В. Янковський, к. ф. н., доцент.

Затверджено на засіданні кафедри культурології та інформаційної діяльності
(протокол №8 від 18.12.2017)

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет вченою радою історичного
факультету Маріупольського державного університету (протокол № 6 від 18.01.2018)

Інформація та культура в забезпеченні сталого розвитку людства : зб. матеріалів Міжнар. Інтернет- конференції, м. Маріуполь, 15 листоп. 2017 р. / Маріуп. держ. ун-т ; за заг. ред. Г. І. Батичко. – Маріуполь : МДУ, 2018. – 278 с.

Збірник містить матеріали Міжнародної Інтернет-конференції «Інформація та культура в забезпеченні сталого розвитку людства», яка відбулася 15 листопада 2017 року, в якій прийняли участь освітяни, науковці, громадські активісти з України та зарубіжних країн

У наукових виступах і доповідях учасників конференції висвітлені актуальні питання з проблеми забезпечення сталого розвитку людства, зумовленої розширенням впливу інформаційних та комп'ютерних технологій на соціальні інституції, сферу управління, інтенсивність міжкультурної взаємодії, творення нових, креативних практик соціальної взаємодії.

Видання адресоване науковцям, викладачам, аспірантам та студентам, а також усім, хто цікавиться сучасними проблемами науки та освіти.

© Автори тез, 2017
©МДУ, 2018

зі спеціальності 27.00.02 «Документознавство, архівознавство» (2012 - 2016).....	64
Вечерківська К. А. Біблотечний клуб як засіб формування інформаційно-комунікативних навичок.....	67
Гагаріна Н. А. Роль бібліотечних установ в забезпеченні цілей сталого розвитку.....	69
Головач В. В. Перспективні напрями та форми обслуговування користувачів НБ ВНЗ в умовах сталого розвитку суспільства.....	71
Гроздова І. В. Репозиторій фонду бібліотек ВНЗ як засіб забезпечення відкритого доступу до інформації.....	74
Дейниченко О. В. Значення краєзнавчої діяльності бібліотек у забезпеченні цілей сталого розвитку.....	77
Дьячкова М. А. Формування комунікативної політики наукових бібліотек ВНЗ у забезпеченні сталого розвитку України.....	80
Кіор Н. Д. Діяльність Маріупольської бібліотеки-філіалу ім. М. О. Некрасова в умовах сталого розвитку суспільства.....	83
Кір'якулова Т. В. Впровадження електронних інформаційних ресурсів в бібліотечну справу.....	85
Ковтуненко Н. О. Електронна бібліотека ВНЗ в умовах сталого розвитку.....	87
Луханіна І. А. Роль приватних книгозбірень в культурі українського бароко.....	89
Міліціна Л. В. Бібліотека ВНЗ в умовах сталого розвитку суспільства ХХІ століття: пріоритетні напрями розвитку.....	91
Назар'єва С. В. Сутність стратегій сталого розвитку маркетингової діяльності бібліотек.....	94
Натяма С. В. Збереження бібліотечних фондів: історія питання.....	95
Охріменко О. В. Княжі книгозбірні в освіті і культурі Київської Русі.....	98
Плохотіна Д. А. Збереження нотних видань в державних установах України.....	101
Сивак Д. С. Розвиток бібліотек засобами інформаційних технологій.....	103
Синенко Т. В. Організація інформаційного обслуговування у бібліотеках м. Маріуполя в умовах сталого розвитку громадян.....	104
Шаправська О. В. Молодіжні центри бібліотек в процесі формування громадянського суспільства.....	105
Шевцова М. Л. Нормативно-методичне забезпечення інформаційно-аналітичної діяльності наукових бібліотек в умовах сталого розвитку.....	107
Чумакова О. Є. Історія і традиції бібліотечної справи в умовах сталого розвитку людства... ..	110
Шейбут В. С. Якісні зміни бібліотек задля забезпечення сталого розвитку України.....	112
Яковенко Ю. Є. Роль інноваційних бібліотечних послуг у забезпеченні сталого розвитку.....	114

Секція

Сталий розвиток культури управління в Україні: історія, традиції, сучасність

Ангелинова І. А. Подолання інформаційної нерівності: український досвід в глобальному світі.....	118
Білоус К. В. Документаційне забезпечення механізму регулювання адміністративних питань в органах місцевої влади в Україні у період Національно-демократичної революції (1917-1921рр.).....	120
Білоусова В. Д. Популяризація архівних документів як напрям діяльності архівних установ.....	124
Вікторова П. В. Проблемы формирования информационной культуры украинского общества.....	126
Влас А. В. Інформатизація архівної справи як засіб організації інтелектуального доступу до архівних документів.....	128
Гунза Ю. С. Інформаційна складова семантичного аналізу документів Гетьманщини та Нової Січі (1734-1775).....	130
Зарецький Є. О. Особливості надання інформаційно-консультативних послуг.....	132
Іванова Д. М. Документування у Запорозькій Січі та Гетьманщині: інформаційно-аналітичне дослідження проблеми.....	134
Кригіна О. В. Метричні книги як історичне джерело: використання та забезпечення збереженості інформації.....	137
Кудлай В. О. Підходи до ідентифікації електронного документа в контексті впровадження	